

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
Природний заповідник «Михайлівська цілина»
Гетьманський національний природний парк

Національна академія наук України
Національний науково-природничий музей
Пряшівський університет (Словаччина)
Чеський університет наук про життя в Празі (Чехія)
Талліннський університет (Естонія)
Університет Св. Кирила і Мефодія в Трнаві (Словаччина)
Поморський університет в Слупську (Польща)

XI Міжнародна наукова конференція

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ДОВКІЛЛЯ»

22-23 травня 2025 р.

ПРОГРАМА

Суми – 2025 &

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Кудріна О.Ю., д.е.н., професор, проректор з наукової роботи Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка – *голова*;

Дудченко Г.І., директор природного заповідника «Михайлівська цілина» – *співголова*;

Міроненко Л.П., к.пед.н., доцент, декан природничо-географічного факультету Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка – *заступник голови*;

Корнус А.О., к.геогр.н., доцент, заступник декана природничо-географічного факультету Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка – *відповідальний секретар*;

Члени оргкомітету:

Бабенко О. М., к.пед.н., доцент; СумДПУ імені А.С. Макаренка

Вакал А.П., к.б.н., професор; СумДПУ імені А.С. Макаренка

Вакал Ю.С., доктор філософії; СумДПУ імені А.С. Макаренка

Волинська А.О., студентка; СумДПУ імені А.С. Макаренка

Генкал С.Е., к.пед.н., доцент; СумДПУ імені А.С. Макаренка

Гетманський Т. д.б.н., проф.; Поморський Університет в Слупську (Польща)

Говорун О.В., к.б.н., доцент; СумДПУ імені А.С. Макаренка

Данильченко О. С., к.геогр.н., доцент; СумДПУ імені А.С. Макаренка

Депутат О.Ю., фахівець I категорії; СумДПУ імені А.С. Макаренка

Дубіковська А. В., аспірантка; Національний науково-природничий музей НАН України

Єкімов С.В., к.е.н., доцент; Чеський університет природничих наук у Празі (Чехія)

Кварта О.С., директор Гетьманського НПП

Ковальчук О.М., д.б.н., ст. дослідник; Національний науково-природничий музей НАН України

Корнус О. Г., к.геогр.н., доцент; СумДПУ імені А.С. Макаренка

Король О.М., к.пед.н., доцент; СумДПУ імені А.С. Макаренка

Кургалюк Н.М. д.б.н., проф.; Поморський Університет в Слупську (Польща)

Куш Ю.І., доктор філософії; СумДПУ імені А.С. Макаренка

Латишев В.С., помічник ректора; СумДПУ імені А.С. Макаренка

Литвиненко Ю.І., к.б.н., доцент; СумДПУ імені А.С. Макаренка

Луценко С.В., доктор філософії; СумДПУ імені А.С. Макаренка

Ляшенко В.П., д. біол. наук, професор; СумДПУ імені А.С. Макаренка

Москаленко М.П., к.б.н., доцент; СумДПУ імені А.С. Макаренка

Радавець Б. к.б.н.; Поморський Університет в Слупську (Польща)

Рейман М., доктор філософії, доцент; Талліннський університет (Естонія)

Савостьян Ю.М., студентка; СумДПУ імені А.С. Макаренка.

Сокол Дж., доктор філософії, доцент; Університет св. Кирила та Мефодія у Трнаві (Словаччина)

Ткаченко Г.М., д.б.н., проф.; Поморський Університет в Слупську (Польща)

Торяник В.М., к.б.н., доцент; СумДПУ імені А.С. Макаренка

Харченко Ю.В., к.х.н., доцент; СумДПУ імені А.С. Макаренка

ПРОГРАМА
XI Міжнародної наукової конференції
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ДОВКІЛЛЯ»

22 травня 2025 р.

08:00 – 09:20 – реєстрація учасників конференції, кава-брейк
09:30 – 13:00 – відкриття конференції, пленарне засідання
13:00 – 14:00 – обідня перерва
14:00 – 15:30 – секційні засідання
16:00 – 17:30 – екскурсійна програма

23 травня 2025 р.

09:00 – 10:30 – переїзд до с. Великі Луки (природний заповідник «Михайлівська цілина»)
11:00 – 12:00 – секційні засідання
12:00 – 13:00 – наукова екскурсія екологічною стежкою заповідника (знайомство з рідкісними рослинними угрупованнями та видами, поселенням тварин, цінними декоративними, лікарськими рослинами, унікальними пейзажами та історією краю)
13:00 – 15:00 – обід і неформальна дискусія, обговорення резолюції конференції
15:00 – 17:00 – повернення до м. Суми

24 травня 2025 р.

Від'їзд учасників конференції

Реєстрація учасників конференції буде проводитися 22 травня 2025 р. з 08:00 до 9:20 за адресою: Суми, вул. Роменська, 87, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (хол біля аудиторії 201, 2-й поверх центрального корпусу).

НАУКОВА ПРОГРАМА

22 травня

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

9:30 – 13:00,

ауд. 214 & **ZOOM** Ідентифікатор конференції: 340 008 5673, Код доступу: 123
<https://us02web.zoom.us/j/3400085673?pwd=UGdyNjk2WStlNWg3MWVlZThnUHRlCZz09&omn=83824282950>

ВІТАЛЬНІ ВИСТУПИ:

Лянной Юрій Олегович – ректор СумДПУ імені А. С. Макаренка, доктор педагогічних наук, професор,

Кудріна Ольга Юріївна – проректор з науково-педагогічної (наукової) роботи СумДПУ імені А. С. Макаренка, доктор економічних наук, професор,

Кашпур Ірина Володимирівна – директор Департаменту захисту довкілля та природних ресурсів Сумської обласної державної адміністрації,

Tomasz Hetmański – Director of the Institute of Biology, Pomeranian University in Słupsk, Dr. habil., Professor

Міроненко Людмила Петрівна – декан природничо-географічного факультету СумДПУ імені А. С. Макаренка, кандидат педагогічних наук, доцент,

Дудченко Григорій Іванович – директор природного заповідника "Михайлівська цілина",

Кварта Олександр Сергійович – в.о. директора Гетьманського національного природного парку.

НАУКОВІ ДОПОВІДІ:

Gradziuk M., Tkaczenko H., Kurhaluk N. Physiological implications of regular blood donation: balancing risks and benefits for donor health

Sobisz Z., Truchan M., Osadowski Z. Herbarium Slupensis SLTC: documenting the botanical heritage of Pomerania and beyond

Баишовий М.Г., Мазна О.В. ГІС-технології EOSDA Crop Monitoring в системі оцінки стану природного біорізноманіття Гетьманського НПП

Данильченко О.С. Оцінка екологічного стану малої річки Охтирка

Radawiec B. Double Diploma Programme in the Education of Biology Students at Pomeranian University in Słupsk (Poland)

Волинський Т.П., Ковальчук О.М., Горобець Л.В. Ретроспективний аналіз знахідок кісткових решток осетрових риб із території України за археологічними матеріалами

Вертель В.В. Про перспективний об'єкт природно-заповідного фонду місцевого значення «Валун у с. Ігорівка»

Babenko O., Kharchenko Yu. Developing Environmental Consciousness for a Sustainable Future

СЕКЦІЙНІ ДОПОВІДІ

СЕКЦІЯ 1.

ВИВЧЕННЯ І ОХОРОНА ЛАНДШАФТНОГО, ЦЕНОТИЧНОГО ТА ВИДОВОГО РІЗНОМАНІТТЯ

22 травня 14:00 – 15:30

Модератор – Вакал Анатолій Петрович

ауд. 322 & [ZOOM](https://us02web.zoom.us/j/81012644953?pwd=hIU3SCpGz6lqsNyfE0ak37qH1NDF53) Ідентифікатор конференції: 810 1264 4953, Код доступу: 2025
[https://us02web.zoom.us/j/81012644953?pwd=hIU3SCpGz6lqsNyfE0ak37qH1NDF53.](https://us02web.zoom.us/j/81012644953?pwd=hIU3SCpGz6lqsNyfE0ak37qH1NDF53)

1

НАУКОВІ ДОПОВІДІ:

Бондаренко Ю.В. Історія мікологічних досліджень національного природного парку «Подільські Товтри»

Дехтярьова О.О., Русланова Р.С. Педофауна вищих комах в умовах урбанізації: деградація екосистемних процесів

Novitskyi R.O., Maksymenko M.L. Study of the species composition of ichthyofauna in the upper section of the former Kakhovka reservoir (river Dnieper, Ukraine) after its destruction as a result of the war

Овчарова А.В. Горностай (*Mustela erminea*) в Україні: поширення та загрози зникнення

Осипенко Л.В. Проблеми створення охоронних зон для збереження об'єктів Червоної книги України в Сумській області

Панченко С.М. Флористичні знахідки у Гетьманському національному природному парку (2020-24 pp.)

Стрикиця О.А., Фірман Л.О. Фенологічні особливості прямокрилих лучно-степових ділянок в околицях міста Краснопілля

Сурай А.А. Життя після вирубки: значення деревних пнів у підтриманні біорізноманіття

Хекало О.В., Ковальчук О.М. Огляд викопних решток оселедцеподібних риб (*Teleostei*, *Clupeiformes*) із території України

Шварцганс В., Кльоц О.М., Дубіковська А.В., Ковальчук О.М. Рифові угруповання риб у середньому міоцені України

СЕКЦІЯ 2.
ГЕОЕКОЛОГІЯ ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

22 травня 14:00 – 15:30

Модератор – Луценко Сергій Вікторович

ауд. 311 & **Zoom** Ідентифікатор конференції: 340 008 5673, Код доступу: 123

[https://us02web.zoom.us/j/3400085673?pwd=UGdyNjk2WStlNWg3MWVlZThhUHRC](https://us02web.zoom.us/j/3400085673?pwd=UGdyNjk2WStlNWg3MWVlZThhUHRCZz09)

[Zz09](#)

НАУКОВІ ДОПОВІДІ:

- Волинська А.О., Луценко С.В.* Кислотні дощі та їх негативний вплив на довкілля
- Герасименко Д.О., Руднєв М.Ю., Луценко С.В.* Основні негативні наслідки природокористування
- Данильченко О.С., Саєнко О.В.* Ретроспективний аналіз дослідження річки Псел
- Доленко В.О.* Роль еколого-освітньої діяльності у формуванні культури раціонального природокористування
- Корнус А.О.* Оцінка туманоутворення у Сумській області
- Кушнерьова Ю.О., Горшеніна С.П.* Фізико-географічна та геоекологічна характеристика басейну річки Сейм у межах Сумської області
- Панасенко І.С., Горшеніна С.П.* Баницьке родовище кварцових пісковиків
- Ряжських О.В., Наконечний І.В.* Зимово-сезонна глибокопрофільна динаміка ґрунтових температур у межах Сухого Степу
- Свистун М.Р.* Степовий екорегіон України
- Христич Д.Ю., Корнус А.О.* Аналіз грозової діяльності у Сумській області

СЕКЦІЯ 3.
СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ДОВКІЛЛЯ

26 травня 14:00 – 15:30

Модератор – Луценко Сергій Вікторович

ауд. 311 & **Zoom** Ідентифікатор конференції: 340 008 5673, Код доступу: 123

[https://us02web.zoom.us/j/3400085673?pwd=UGdyNjk2WStlNWg3MWVlZThhUHRC](https://us02web.zoom.us/j/3400085673?pwd=UGdyNjk2WStlNWg3MWVlZThhUHRCZz09)

[Zz09](#)

НАУКОВІ ДОПОВІДІ:

- Бурсова І.В.* Війна та довкілля: зруйновані ландшафти і отруєне майбутнє
- Корнус О.Г., Корнус А.О., Венгерська Н.С.* Соціальна інфраструктура громад Сумщини очима її мешканців: результати соціологічного опитування

Омельяненко В.А., Омельяненко О.М. Біоідентичність і екологія симбіозу як основа просторової самоорганізації громад і інтеграції біокапіталу в стратегії сталого розвитку територій після кризових трансформацій

**СЕКЦІЯ 4.
РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТСЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНІВ**

26 травня 14:00 – 15:30

Модератор – Луценко Сергій Вікторович

ауд. 311 & **ZOOM** Ідентифікатор конференції: 340 008 5673, Код доступу: 123
<https://us02web.zoom.us/j/3400085673?pwd=UGdyNjk2WStlNWg3MWViZThnUHRCZz09>

НАУКОВІ ДОПОВІДІ:

Бейдик О.О., Гладкий О.В. Хоку-мезорайони як ключове поняття географії туризму

**СЕКЦІЯ 5.
ЯКІСТЬ ДОВКІЛЛЯ ТА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ**
Модератор – Харченко Юлія Володимирівна

ауд. 413 & **ZOOM** Ідентифікатор конференції: 836 5601 9629, Код доступу: 2025
<https://us05web.zoom.us/j/83656019629?pwd=AIWVWb34LNok0yx2k626utjFglbia2.1>

НАУКОВІ ДОПОВІДІ:

Безбородова Є.І., Вакал Ю.С., Мацак С.В. Стан природних джерел Сумської області

Галабурда Д.О. Якість довкілля та здоров'я населення

Горюнов Б.П. Використання картографічних даних для оцінки якості довкілля в міських агломераціях та його вплив на здоров'я населення

Дашутіна А.А., Харченко Ю.В. Сировина сумаха оленерогого як джерело органічних кислот

Дубровська А.Є. Епідеміологічний аналіз поширеності цукрового діабету серед населення м. Конотоп та Конотопського району Сумської області

Коровинський І.О. Екологічні проблеми як фактори емоційного стресу

Москаленко М.П., Соболевська Н.І. Захворюваність на СНІД серед населення м. Суми на межі XX і XXI століть

Савостьян Ю.М., Вакал Ю.С. Вирішення глобальної проблеми забруднення пластиком – крок до сталого майбутнього

Tkaczewski H., Kamiński P., Kurhaluk N. Lung cancer epidemiology: global patterns and European indicators with focus on Poland

Торяник В.М., Васюк І.О. Скринінг маркерів трансфузійно-трансмисивних інфекцій у донорах методом ПЛР у Сумському відділенні заготівлі крові та її компонентів ТОВ «ЦСК «БІОФАРМА ПЛАЗМА»

СЕКЦІЯ 6.

ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ БІОЛОГІЇ

Модератор – Вакал Анатолій Петрович

ауд. 322 & ZOOM Ідентифікатор конференції: 810 1264 4953, Код доступу: 2025
<https://us02web.zoom.us/j/81012644953?pwd=hIU3SCpGz6lqsNyfE0ak37qH1NDF53>.

1

НАУКОВІ ДОПОВІДІ:

Зайцева І.О., Броннікова Л.І. Питання водного потенціалу у рослин отриманих шляхом клітинної селекції, стійких до іонів важких металів

Ланской А.Ю., Вакал Ю.С. Біологічні маркери стресових розладів у постраждалих від війни: можливості для експериментальних досліджень

СЕКЦІЯ 7.

ХІМІКО-ЕКОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ ДОВКІЛЛЯ

Модератор – Харченко Юлія Володимирівна

ауд. 413 & ZOOM Ідентифікатор конференції: 836 5601 9629, Код доступу: 2025
<https://us05web.zoom.us/j/83656019629?pwd=AIWVWb34LNok0yx2k626utjFglbia2.1>

НАУКОВІ ДОПОВІДІ:

Аврошко Є.М., Торяник В.М. Динаміка хімічного споживання кисню у поверхневих водах річки Сейм в період її транскордонного забруднення у серпні-вересні 2024 року

**СЕКЦІЯ 8.
ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА**

Модератор – Харченко Юлія Володимирівна

ауд. 413 & [ZOOM](#) Ідентифікатор конференції: 836 5601 9629, Код доступу: 2025
<https://us05web.zoom.us/j/83656019629?pwd=AIWVWb34LNok0yx2k626utjFglbia2.1>

НАУКОВІ ДОПОВІДІ:

Карнаушенко Д.П. Екологічний стрес та його довгострокові наслідки для здоров'я населення

**СЕКЦІЯ 9.
МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ СТАНУ ДОВКІЛЛЯ**

26 травня 14:00 – 15:30

Модератор – Луценко Сергій Вікторович

ауд. 311 & [ZOOM](#) Ідентифікатор конференції: 340 008 5673, Код доступу: 123
<https://us02web.zoom.us/j/3400085673?pwd=UGdyNjk2WStlNWg3MWVlZThnUHRCZz09>

НАУКОВІ ДОПОВІДІ:

Денисик Г.І., Атаман Л.В., Денисик Б.Г. Рекреаційні мікроосередкові процеси в ландшафтах Середнього Побужжя

Хармак О.В., Горшеніна С.П. Кореляційний аналіз досліджених метеорологічних параметрів: сонячне сяйво, хмарність і температура повітря (м. Конотоп Сумської області)

**СЕКЦІЯ 10.
ГЕОІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В ДОСЛІДЖЕННЯХ ДОВКІЛЛЯ**

22 травня 14:00 – 15:30

Модератор – Луценко Сергій Вікторович

ауд. 311 & [ZOOM](#) Ідентифікатор конференції: 340 008 5673, Код доступу: 123
<https://us02web.zoom.us/j/3400085673?pwd=UGdyNjk2WStlNWg3MWVlZThnUHRCZz09>

НАУКОВІ ДОПОВІДІ:

Баришполь Р.Л. ГІС-технології у стратегічному плануванні розвитку на прикладі Канівської територіальної громади

Тертичний О.М., Король О.М. Можливості засобів ДЗЗ та ГІС-технологій для моніторингу і візуалізації відновлювальних «зелених» енергетичних об'єктів України

СЕКЦІЯ 11.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИК НАВЧАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН

Модератор – Харченко Юлія Володимирівна

ауд. 413 & [ZOOM](#) Ідентифікатор конференції: 836 5601 9629, Код доступу: 2025
<https://us05web.zoom.us/j/83656019629?pwd=AIWVWb34LNok0yx2k626utjFglbia2.1>

НАУКОВІ ДОПОВІДІ:

Міронєць Л.П., Сокол Дж. Підготовка вчителя біології засобами інформальної освіти

Панасюра Г.С., Корнус О.Г., Пугач А.С., Коновалов М.Г. Формальна та неформальна екологічна освіта: зарубіжний досвід

Radawiec B. Double Diploma Programme in the Education of Biology Students at Pomeranian University in Słupsk

Філатова С.Ю. Формування екологічної компетентності учнів засобами географії: актуальні підходи, проблеми та перспективи

Філіпов В.В. Застосування міжпредметних зв'язків на уроках біології

СЕКЦІЯ 12.

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ НА ПРИРОДООХОРОННИХ ТЕРИТОРІЯХ

Модератор – Вакал Анатолій Петрович

ауд. 322 & [ZOOM](#) Ідентифікатор конференції: 810 1264 4953, Код доступу: 2025
[https://us02web.zoom.us/j/81012644953?pwd=hIU3SCpGz6lqsNyfE0ak37qH1NDF53.](https://us02web.zoom.us/j/81012644953?pwd=hIU3SCpGz6lqsNyfE0ak37qH1NDF53.1)

1

НАУКОВІ ДОПОВІДІ:

Вакал А.П., Мазний С.В. Рослинність гідрологічного заказника місцевого значення «Верхньосульський–2» (Сумська область)

Kvarta O. S., Yakovenko O. V., Lytvynenko Yu. I., Govorun O. V. Conservation of Old-Growth Oaks in the Okhtyrka Urban Territorial Community: Status and Priorities

Мерзлікін І.Р., Хекало О.В. Про необхідність розширення ботанічного заказника місцевого значення «Урочище Довге»

Троян М.В., Мовчан В.В. Еколого-географічна характеристика заповідного урочища «Яри-Загатки»

23 травня 2025 р.

ЕКСКУРСІЙНА ПРОГРАМА:

09:00 – 17:00 – наукова екскурсія до природного заповідника «Михайлівська цілина» (с. Великі Луки Лебединської громади)